

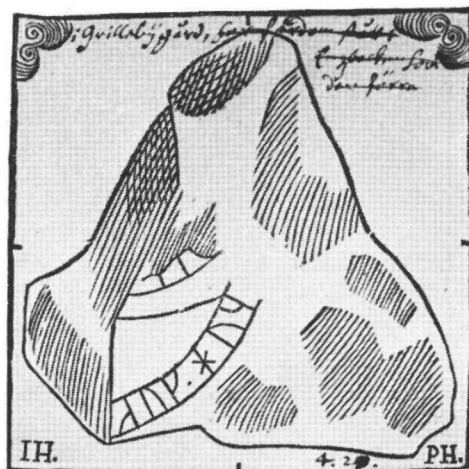

Fig. 162. U 730. Grillby, Villberga sn. Efter B 598.

sijda skrifwin.» Enligt samma källa var stenens höjd 2 alnar och bredden $1\frac{1}{2}$. På träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* 4 finnes bläckanteckningen »i Grilleby gård» (B 598 och L 679: »Grilleby gård»).

Endast obetydliga rester av ristning funnos kvar, då Hadorph undersökte stenen. Inskrift enligt B 598:

... - - - - uk · hu -
5

Av inskriften återstod ej tillräckligt för att nu möjliggöra en tolkning.

731. Grillby, Villberga sn.

Litteratur: B 599, L 678. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, *Monumenta* 4, bl. 18; O. Celsius, *Svenska runstenar* (F m 60) 1, s. 130; S. B. F. Jansson, *Runinskriftsinventering i Uppsala län 1941—43* (ATA).

Avbildning: P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 599).

Enligt *Ransakningarna* fanns denna fragmentariska runsten i »Grilleby Äng», alltså i närheten av U 732. Stenen stod enligt samma källa »Öster ifrån den andra (= U 732) på Siöötegarne» och var »een lijten Steen, 3 qwarter högh öfwer Jorden, på een sijda skrifwin». På träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* 4 finnes följande bläckanteckning: »i Grilleby gård Har fordom stått i Engzbackan hoos den förra» (B 599: »Grylleby ängsbacke»; L 678: »Grilleby gård»). Med »den förra» menas uppenbarligen U 732. Stenen har således flyttats från »Grilleby Äng» upp till »Grilleby gård». Där låg fragmentet, när O. Celsius »d. 3 Aug. 1725» besökte platsen, vilket framgår av hans anteckning i F m 60: 1: »Willberga Sochn, Grillby på backan mitt i byn, ett fragment liggande.» Därefter har fragmentet gått förlorat och har ännu icke kunnat återfinnas.

Inskrift (enligt Hadorph och Helgonius):

... · born · lit · raisa ...
5 10

... Biorn let raisa ...

»... Björn lät resa ...»

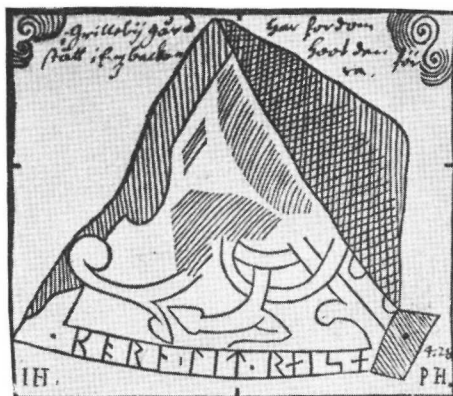

Fig. 163. U 731. Grillby, Villberga sn. Efter B 599.

Till läsningen: 1 **b** har haft en för Balle typisk form. 2 **o** har bst endast t. h. om hst (f). 4 **n** har ensidig bst. 6 **i** är ej stunget. 9 **a** och 12 **a** ha enligt Hadorph och Helgonius dubbelsidiga bst; Celsius tecknar dem däremot som ensidiga.

Den **b**-runa, som förekommer i inskriften, tyder på att stenen kan ha ristats av Balle.

732. Grillby, Sörskog, Villberga sn.

Pl. 69.

Litteratur: B 602, L 680, D 1: 62. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, *Monumenta* 4, bl. 17; O. Celsius, *Svenska runstenar* (F m 60) 1, s. 131, 2, s. 727; J. H. Söderlund, *Skrivelse till Riksantikvarieämbetet* den 15/9, 28/11 1924 och den 10/11 1925 (ATA).

Äldre avbildningar: P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* 4 och B 602); O. Celsius, bläckteckning (i F m 60: 2, s. 727); R. Dybeck, D 1: 62; J. H. Söderlund, foto 1924 och 1925 (ATA).

Runstenen står rest på en stenig, mindre höjd, omkring 1,6 km. SSÖ om Grillby, 1 km. VSV om Backa kvarn i Villberga by, 300 m. ÖSÖ om mangårdsbyggnaden i Sörskog. Platsen kallas »Runstensbacken».

Enligt *Ransakningarna* fanns »J Grilleby Äng i Runsteens backan, een Runsteen skrifwin på een sijda, 2¹/₂ al: f ofwan Jorden.» (I samma äng, något åt Ö, har U 731 en gång stått rest.) På träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* 4 finnes bläckanteckningen »Grilleby Engzbacka, Willberga sn.» (B 602: »Grilleby ängsbacke»; L 680: »Grilleby, ängsbacke.) O. Celsius, som undersökte stenen »d. 3 Aug. 1725», anger dess plats på följande sätt: »Willberga Sochn Grillby Äng, på en backe, mitt öfer ifrån kyrkian» (F m 60: 1, s. 131). På Celsius' teckning (inklistrad i F m 60: 2) anges platsen vara »Grillby äng, Willberga äng mitt öfer emot kyrkian». R. Dybeck beskriver platsen för runstenen på följande sätt i *Sveriges runurkunder*: »Grillby vidsträckta egor bilda söderut, en åttondedels mil från byn, liksom en udde mot de många och stora ängar, hvilka fordom utgjort sjön Lång-garn. Den, såsom det säges, för några år sedan af åskan skadade runstenen ligger der.» Det är denna runstenens ursprungliga plats, som finnes utmärkt på Geologiska kartbladet »Enköping». I beskrivningen till detta kartblad (1863) anges stenens plats vara »vid skogskanten vestsydvest om Willberga by».

Vid Dybecks besök låg sålunda runstenen omkull, och i samma tillstånd befann den sig ännu år 1924. Riksantikvariens ombud J. H. Söderlund skriver nämligen då (15/9 1924): »Vid Sörskog, Villberga sn ligger en mindre runsten, något skadad. För några år sedan, då jag fick anvisning om den, låg den gömd under en del kullersten och jord ute i en åker samt kringväxt